

Forfatter: Ulfeldt, Leonora Christina

Titel: Udrag fra Jammers Minde

Citation: Ulfeldt, Leonora Christina: "Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer", i Ulfeldt, Leonora Christina: *Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer*, udg. af JOHS. BRØNDUM-NIELSEN ; C. O. BØGGILD-ANDERSEN , Rosenkilde og Bagger, 1949, s. 200. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-leonora01-shoot-idm140124511202064/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Jammers Minde og andre selvbiografiske Skildringer

lagt dem i et Papir i sin Barm, glemte dem (*havde glemt dem*). Om Aftenen, hun lod falde sit Skørt, hun gik i Seng, faldt Papi-ret paa Gulvet. Af Klangen hørte jeg, hvad det var. En Løvedag, hun gik op med Nat-Kejlen, tog jeg dem af hendes Æske, og hun turde ikke spørge derefter; saae mig siden bruge dem og sagde aldrig noget om dem.*

Jeg befandt af henders Fortælling om et og andet, hender i sin Tid var hændtes, at der var et godt Hjerte i hender, at hun var bleven ofte bedragen for sin Godtroenhed. Hun havde og kendt mig i min Velmagt, tjent en Raadmands Kvinde, som i mine Bryllupsdage var For-Gangs-Kone, og kom den Stads med Fyr-værk og anden Herlighed meget vel i Hu; græd, naar hun for-tælte det, og havde en stor Medlidenhed med mig. Hun var en Jyde, en Bunde-Daatter, men *værret* gift med en Regiments-Kvarter-Mester. Saa jeg efterhaanden fik *Affection* til hender¹, bad hender helse Christian og spørge, hvorledes Doctern lidde; sagde hender, at Christian vel kunde gøre stønnem nogen Tjen-neste at købe et og andet for os, thi han havde en Dreng, ja stønnem to, som gik Ærinder for hannem, men jeg troede ikke forrige Kvinde, saa han købte aldrig intet for mig, tilmed vilde den Kvinde intet spinde; men Christian skulde nok fly os nu, hvad vi vilde have, for vorres Lys. Og eftersom hun ikke skøtted om at drikke Vin (thi hver Maaltid fik Kvinden da en halv Potte frans Vin), saa sagde jeg: „Giver Chresten Eders Vin, som jeg giver Christian min Vin, saa kan Chresten lade den staa hos Kælder-Svenden og tage den hver Uge, saa er det en Profit for ham, og saa ser han intet, om han endskønt mærker noget.“ Det skede, og lod Christian os gøre to Haand-Tene. Min var ikkun liden, men henders, som den burde. Jeg spandt lidet, tvandt det til Traa, som endnu er i min Gemme. Christian flyde hender saa meget Hør, som hun begærte, for Penge, bar en hel Krans² i sine Bukser *tillige*³ op til hender. Hun spandt paa Haand-Ten en god Del, og jeg lavede min Væv saaledes paa en Stol, jeg laa⁴ neder paa Bordet: bandt den ene Barm med Baand

¹ kom til at holde af hende. ² af Hør. ³ paa een Gang. ⁴ lagde.

og Snorer, jeg selv havde gjort, saaledes, at naar Trappe-Døren blev sat Nøglen udi, saa kunde jeg med et Drav løse min Væv og faa den anden Bom løs, som var bunden til mit Liv, og alting lagt bort, førend min inderste Dør blev oplukt. Jeg gjorde mig og et Spjæld¹ (før havde jeg Søller), saa jeg vævede alene; havde og faaet en ret Væver-Kam, saa vi vare meget flittige, hver i sit Arbejde.

*Der kom ofte siden Tvistighed mellem Karen og Christian, som noget om meldes skal. Da iblandt andet sagde jeg engang (for at komme hender i bedre *Honneur*): „Nu er I vre paa Christian, men I haver mangen Gang slikket Eders Fingre efter det, han haver haft i sine Bukser“. Først sagde hun: „Fi, ævi“, siden lo overmaade, der hun forstod, hvad jeg mente. Thi han havde skyvit Hørret i sine Bukser, han lod købe for hender.*

Slofugden var fuld af Galskab, gjorde Pudserier, som Drengene plejer at gøre; vilde fikser sig² med Kvinden, men hun kunde intet dermed. Han var næsten fuld hver Dag, om Middagen, naar han kom op. Om Aftenen begyndte han sjælden at lade sig se efterhaanden (*Efterhaanden kom han sjælden op om Aftenen*), skikke en Tjener op i hans Sted, som laa og halv sov paa Muren i Vinduet udenfor dette *Sted*. Han vilde og gante sig med mig, gabte for mig, og (*at*) jeg skulde *kaste noget hen og* se, om jeg kunde ramme hans Mund. Jeg lo og sagde: „Wo dol sit Ji“³, bad ham komme nærmere, saa vilde jeg se, om jeg kunde ramme den. „Nên, nën“ (sagde han), „so wer ik dol. Ji scole mi wol en Orfigen geven“⁴. En Middag kommer han op med en sær *Facon* af en Spøjte⁵, som var saa trind som en Kugel, og sad en liden stakket Tut⁶ deri, som næppe kendtes; *var hel artig*⁷. Naar der blev trykt *paa* et Sted derved, saa spøjtede Vandet ud hel højt og langt borte. Han gjorde sig næsvis og spøjtede paa mig. Der han fornam, at jeg blev vre, kom han med Spøjten til mig, løb og satte sig igen og gabte alt det han kunde,

¹ Haandvæv, Bandvæv. ² drive Løjer, gantes. ³ Hvor er I dog tosset. ⁴ Nej, nej, saa var jeg da tosset. I vilde vel give mig en Ørehngen. ⁵ Sprøjte. ⁶ Tud. ⁷ pudsig, fiks.